

P6_TA(2007)0444

Pagrindų direktyva dėl tausiojo pesticidų naudojimo*I**

MERGEFORMAT 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, nustatančios Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (COM(2006)0373 – C6-0246/2006 – 2006/0132(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2006)0373),
 - atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 175 straipsnį, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0246/2006),
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl pasiūlyto teisinio pagrindo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 ir 35 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir į Pramonės, išorės prekybos, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto bei Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A6-0347/2007),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. ragina Komisiją vėl kreiptis į Parlamentą, jeigu ji ketintų iš esmės keisti pasiūlymą arba jį pakeisti kitu tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Europos Parlamento pozicija priimta per pirmąjį svarstymą 2007 m. spalio 23 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/.../EB nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos **152 straipsnio 4 dalį ir 175 straipsnio 1 dalį**,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ||,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos³,

kadangi:

- (1) Kaip numatyta 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1600/2002/EB, nustatančio šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą⁴, 2 ir 7 straipsniuose, siekiant tausiojo pesticidų naudojimo, **atsižvelgiant į atsargumo principą**, reikia nustatyti bendrą teisinę sistemą.
- (2) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės turėtų papildyti ir netrukdyti įgyvendinti kituose susijusiuose Bendrijos teisės aktuose nustatytas priemones, ypač ... *Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. [...] dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką*⁵, 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus⁶; 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ||⁷, **ir maistui skirtų teisės aktų nuostatas pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 178/2002, nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantį su maisto saugos klausimais susijusias procedūras**⁸.

¹ OL C 161, 2007 7 13, p. 48.

² OL 146, 2007 6 30, p. 48.

³ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento pozicija.

⁴ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

⁵ OL L ...

⁶ OL L 327, 2000 12 22, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 2455/2001/EB (OL L 331, 2001 12 15, p. 1).

⁷ OL L 70, 2005 3 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 178/2006 (OL L 29, 2006 2 2, p. 3).

⁸ **OL L 31, 2002 2 1, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 575/2006 (OL L 100, 2006 4 8, p. 3).**

- (3) Siekdamas *palengvinti* šios direktyvos įgyvendinimą, valstybės narės turėtų naudotis nacionaliniais veikslių planais, kuriuose būtų nustatomi grėsmių *sveikatai ir aplinkai prevencijos kiekybiniai tikslai*, uždaviniai, *grafikai ir rodikliai, pateikiami pesticidų naudojimo grėsmių ir intensyvumo grafikai ir rodikliai, išvardijami finansiniai ištekliai ir biudžeto eilutės, skirtos įgyvendinti pirmiau nurodytus uždavinius per nustatytą laiką*, ir skatinama naudoti ne chemines augalų apsaugos *ir kenkėjų valdymo* priemonės. Nacionalinius veikslių planus *reikėtų* suderinti su įgyvendinimo planais, kurie vykdomi pagal kitus susijusius Bendrijos teisės aktus; juose taip pat galima sugrupuoti tikslus, kurių siekiama su pesticidais susijusiais Bendrijos teisės aktais.
- (4) Šios direktyvos tikslų įgyvendinimui yra labai svarbus keitimasis informacija apie valstybių narių *pasiiektus* tikslus ir *nacionaliniuose veikslių planuose nustatytų veikslių mastą*. Todėl reikėtų įpareigoti valstybes nars teikti reguliarias ataskaitas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, ypač dėl jų nacionalinių veikslių planų įgyvendinimo bei rezultatų ir įgytos patirties.
- (5) Derėtų nustatyti, kad nacionaliniai veikslių planai turi būti rengiami ir keičiami taikant 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/35/EB, nustatančią visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvas 85/337/EEB ir 96/61/EB dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus⁹.
- (6) Pageidautina, kad valstybės narės nustatytų platintojų, konsultantų ir profesionalių pesticidų naudotojų mokymo *ir kvalifikacijos kėlimo* sistemas, siekdamos užtikrinti, kad visi esami ar būsiami pesticidų naudotojai aiškiai suvoktų grėsmę žmonių sveikatai bei aplinkai ir žinotų apie tinkamas priemones, kuriomis galima šią grėsmę kuo labiau sumažinti. Profesionalių naudotojų mokymai *turėtų* būti derinami su mokymais, organizuojamais pagal 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai¹⁰.
- (7) *Nelegalių (padirbtų) pesticidų naudojimas kelia pavojų tausiam pesticidų naudojimui, taip pat kelia didelę grėsmę aplinkai, žmonių ir gyvūnų sveikatai. Ši problema turi būti skubiai sprendžiama.*
- (8) Atsižvelgiant į grėsmę ■ dėl pesticidų naudojimo, *ypač į jų ūmų ir nuolatinį poveikį sveikatai ir aplinkai, vartotojai ir visuomenė turėtų būti informuojami, ypač žiniasklaidos priemonėmis, tačiau taip pat* rengiant informavimo kampanijas, perduodant informaciją per mažmenininkus ir kitomis tinkamomis priemonėmis, *apie su pesticidų naudojimu susijusias grėsmes sveikatai ir aplinkai, apie trumpalaikį ir ilgalaikį neigiamą poveikį, taip pat apie alternatyvias ne chemines priemones. Valstybės narės turėtų stebėti ir rinkti duomenis apie pesticidų naudojimo poveikį, įskaitant apsinuodijimo atvejus, ir remti ilgalaikes pesticidų naudojimo poveikio mokslinių tyrimų programas.*
- (9) Dėl pesticidų tvarkymo ir paskleidimo reikia nustatyti minimalius sveikatos ir saugos darbo vietoje reikalavimus, apimant dėl darbuotojų sąlyčio su tokiais produktais kylančią grėsmę bei bendras ir specialias prevencines tokios grėsmės mažinimo

⁹ OL L 156, 2003 6 25, p. 17.

¹⁰ OL L 277, 2005 10 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2012/2006 (OL L 384, 2006 12 29, p. 8).

priemonės, tokioms priemonėms taikoma 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyva 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe¹¹ ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe¹².

- (10) Kadangi 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/42/EB dėl mašinų ||¹³, bus nustatytos pesticidų paskleidimo įrangos, **kuri leis pesticidų naudotojams optimizuoti naudojimo veiksmingumą**, pateikimo į rinką taisyklės, **taip užtikrinant** aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi, derėtų, siekiant toliau mažinti su šios įrangos naudojimu susijusį neigiamą pesticidų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, nustatyti reguliarios jau naudojamos pesticidų naudojimo įrangos techninės apžiūros sistemą.
- (11) Pesticidų purškimas iš lėktuvų gali turėti didelį kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, ypač dėl purškalo dreifo. Todėl *purškimas iš lėktuvų turi būti apskritai uždraustas*, numatant padaryti išimtis tais atvejais, kai nėra jokių veiksmingų alternatyvių būdų **ir kai yra naudojamos geriausios prieinamos technologijos purškalo dreifui sumažinti (pvz., purkštukai, dėl kurių purškalo dreifas yra mažesnis) ir nedaromas poveikis gyventojų arba pašalinių stebėtojų sveikatai**.
- (12) Vandens aplinka yra ypač jautri pesticidų poveikiui. Todėl būtina skirti ypač daug dėmesio tam, kad būtų išvengta paviršinio vandens ir gruntinio vandens taršos, imantis atitinkamų priemonių, pvz., sukurti apsaugines juostas arba pasodinti gyvatvores išilgai paviršinio vandens telkinių, siekiant, kad purškalo dreifas ant vandens telkinių būtų kuo mažesnis. Apsaugos zonų matmenys turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į dirvos savybes, **geologinius ir topografinius ypatumus**, klimata, vandenvagės dydį ir atitinkamos vietovės žemės ūkio charakteristikas. Pesticidų naudojimas vietovėse, kuriose išgaunamas geriamasis vanduo arba eina transporto maršrutai, pvz., geležinkelio linijos, arba šalia jų, taip pat ant sandarių arba itin laidžių paviršių, gali kelti didesnę vandens aplinkos užteršimo grėsmę. Todėl pesticidų naudojimą tokiose vietose reikėtų kiek įmanoma mažinti arba, jei įmanoma, iš viso jų nenaudoti.
- (13) Pesticidų naudojimas gali kelti ypač didelį pavojų *ekologiniu atžvilgiu labai pažeidžiamoms teritorijoms*, pvz., „Natura 2000“ teritorijoms, saugomoms pagal 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvą 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos¹⁴ ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos¹⁵. **Apsaugos priemonių, kurių reikia siekiant gamtos apsaugos tikslų, turėtų būti imamasi laikantis minėtųjų direktyvų**. Kitose vietose, tokiose kaip **gyvenamieji rajonai, viešieji parkai, sporto, rekreacijos ir mokyklų aikštynai bei** vaikų žaidimų aikštelės, **ir vietose, esančiose arti visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų (klinikų, ligoninių, reabilitacijos centrų, sanatorijų, slaugos ligoninių)**, gyventojų sąlytis su pesticidais kelia didelę grėsmę. Todėl pesticidų naudojimą tokiose vietose reikėtų kiek įmanoma mažinti arba, kai įmanoma,

¹¹ OL L 131, 1998 5 5, p. 11. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB (OL L 165, 2007 6 27, p. 21).

¹² OL L 158, 2004 4 30, p. 50. Pataisyta OL L 204, 2007 8 4, p. 28.

¹³ OL L 157, 2006 6 9, p. 24. Pataisyta OL L 76, 2007 3 16, p. 35.

¹⁴ OL L 103, 1979 4 25, p. 1 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/105/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 368).

¹⁵ OL L 206, 1992 7 22, p. 7. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/105/EB.

iš viso jų nenaudoti.

- (14) Dėl pesticidų tvarkymo, įskaitant cheminių medžiagų skiedimą ir maišymą bei panaudotos paskleidimo įrangos valymą, taip pat dėl rezervuaruose esančio perviršio išsiliejimo, tuščių pakuočių ir pasenusių pesticidų susidaro ypač didelė nepageidaujamo sąlyčio su žmonėmis ir aplinka grėsmė. Todėl derėtų nustatyti konkrečias tokią veiklą reglamentuojančias priemones, kurios papildytų 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų¹⁶ 4 ir 8 straipsniuose ir 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų¹⁷ 2 ir 5 straipsniuose nustatytas priemones. Minėtos konkrečios priemonės taip pat turėtų būti taikomos neprofesionaliems naudotojams, nes dėl nepakankamų šios naudotojų grupės žinių yra labai tikėtina, kad jie gali netinkamai elgtis su pesticidais.
- (15) Jei visi ūkininkai taikytų bendruosius ir **konkrečioms kultūroms numatytus** integruotojo kenkėjų valdymo standartus, būtų kryptingiau naudojamos visos turimos kenkėjų valdymo priemonės, tarp jų ir pesticidai. Todėl būtų prisidedama prie tolesnio žmonių sveikatai ir aplinkai gresiančių pavojų **mažinimo ir pesticidų naudojimo mažinimo**. Valstybės narės turėtų skatinti ūkininkauti naudojant mažai pesticidų, ypač taikant **bendruosius integruotojo kenkėjų valdymo ir konkrečioms žemės ūkio kultūroms taikomus standartus bei didinti organinio ūkininkavimo plotus**, ir sukurti sąlygas, būtinas integruotojo kenkėjų valdymo metodams įgyvendinti. Be to, valstybės narės turėtų **įgyvendinti** konkrečioms žemės ūkio kultūroms taikomus **privalomus** integruotojo kenkėjų valdymo standartus. **Valstybės narės, skatindamos integruotąjį kenkėjų valdymą, kuris užtikrintų konsultacijų teikimą ūkininkams ir jų mokymą, ir siekdamas mažinti dėl pesticidų naudojimo kylančią grėsmę, turėtų taikyti ekonomines priemones. Rinkliavos už pesticidų produktus turėtų būti laikoma viena priemonių, sudarančių sąlygas finansuoti bendrųjų ir konkrečioms žemės ūkio kultūroms taikomų integruotojo kenkėjų valdymo metodų ir praktikos įgyvendinimą ir organiniam ūkininkavimui skirtų žemės plotų plėtrą.**
- (16) Būtina vertinti **pažangą užkertant kelią pesticidų naudojimui, jo keliamiems pavojams ir neigiamam poveikiui** žmonių sveikatai bei aplinkai. Tinkamos tokio vertinimo priemonės yra suderinti **naudojimo ir rizikos** rodikliai, kurie bus nustatyti Bendrijos lygiu. Valstybės narės turėtų naudotis šiais rodikliais, **siekdamas valdyti pesticidų naudojimo ir rizikos mažinimą** nacionaliniu lygiu ir teikdamas ataskaitas, o Komisija turėtų apskaičiuoti rodiklius, kad įvertintų visos Bendrijos pažangą. Kol bus nustatyti bendrieji rodikliai, valstybės narės turėtų turėti teisę taikyti esamus nacionalinius rodiklius, **kurie turi atitikti šios direktyvos reikalavimus ir turi būti susiję su pesticidų naudojimo keliamais pavojais žmonių sveikatai ir aplinkai. Turėtų būti parengtos nuostatos, susijusios su visuomenės visapusišku dalyvavimu ir prieiga prie informacijos.**
- (17) **Komisija, atsižvelgdama į principą „teršėjas moka“, turėtų išnagrinėti, kokiais tinkamais būdais pesticidų ir (arba) jų veikliųjų medžiagų gamintojai turėtų būti įtraukti į veiklą, susijusią su žalos, kuri naudojant pesticidus galėtų būti padaryta žmonių sveikatai arba aplinkai, atitaisymą.**
- (18) Valstybės narės turėtų nustatyti nuobaudų, taikomų pažeidus šios direktyvos nuostatas,

¹⁶ OL L 114, 2006 4 27, p. 9.

¹⁷ OL L 377, 1991 12 31, p. 20. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006 (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).

taisykles ir užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą. Nuobaudos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

- (19) Šios direktyvos tikslų, t. y. apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo galimų su pesticidų naudojimu susijusių pavojų, pačios valstybės narės negali tinkamai įgyvendinti ir juos būtų geriau įgyvendinti Bendrijos lygiu, Bendrija dėl veiksmų masto ir poveikio gali nustatyti priemones remdamasi subsidiarumo principu, kaip nustatyta Sutarties 5 straipsnyje. Remiantis minėtame straipsnyje nustatytu proporcingumo principu, šioje direktyvoje nenumatoma daugiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti.
- (20) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų, visų pirma, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Ypač, vadovaujantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnyje nustatyto tvaraus vystymosi principu, siekiama į Bendrijos politiką integruoti aukšto lygio aplinkos apsaugą.
- (21) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtoms pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką¹⁸,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I skyrius Bendrosios nuostatos

1 straipsnis Dalykas

Šioje direktyvoje nustatomi tausiojo pesticidų naudojimo pagrindai – kaip mažinti jų **naudojimą ir** dėl jų naudojimo kylančią grėsmę ir poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, **remiantis atsargumo principu, ir raginti propaguoti bei perimti alternatyvias pesticidams ne chemines priemones.**

2 straipsnis Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma tiems pesticidams, kurie yra:
 - a) augalų apsaugos produktai pagal Reglamento (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką] apibrėžtį, **skirti naudoti žemės ūkyje ir ne žemės ūkio reikmėms,**
 - b) **biocidiniai produktai pagal 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką¹⁹ apibrėžtį,**

¹⁸ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. *Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).*

¹⁹ *OL L 123, 1998 4 24, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2007/47/EB (OL L 247, 2007 9 21, p. 21).*

priklausantys tos direktyvos V priede apibrėžtoms 14–19 produktų rūšims.

2. Šios direktyvos nuostatos yra taikomos nepažeidžiant jokių kitų atitinkamų Bendrijos teisės aktų nuostatų *ar nacionalinių finansinių priemonių, skirtų skatinti mažiau kenksmingų pesticidų naudojimą.*

3. *Valstybės narės gali teikti subsidijas arba priimti finansines priemones mažiau kenksmingų pesticidų naudojimui skatinti. Tai gali būti pesticidų mokesčio nustatymas visiems produktams, išskyrus ne cheminius produktus arba didelio pavojaus nesukeliančius augalų apsaugos produktus, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką] [50 straipsnio 1 dalyje].*

4. *Šios direktyvos nuostatos netrukdo valstybėms narėms taikyti atsargumo principo ribojant ar uždraudžiant pesticidų naudojimą.*

3 straipsnis Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamos šios apibrėžtys:

- 1) „naudojimas“ – visos su pesticidu atliekamos operacijos, tokios kaip saugojimas, tvarkymas, skiedimas, maišymas ir paskleidimas;
- 2) „naudotojas“ – bet koks fizinis ar juridinis asmuo, naudojantis pesticidus savo veiklos srityje, *nesvarbu, ar jis vykdo savarankišką veiklą, ar yra samdomas darbuotojas, ar pasamdytas atlikti specialią užduotį; „profesionalių naudotojų“ atveju valstybės narės gali atskirti naudotojus, kurie turi teisę naudoti pesticidus tik jiems priklausančiuose žemės sklypuose, ir tuos, kurie turi teisę pesticidus naudoti teikdami paslaugas tretiesiems asmenims priklausančiuose plotuose;*
Be to, naudotojais laikomi ir laisvalaikio centrai, pvz., golfo aikštynai, teniso klubai, taip pat savivaldybės, turinčios viešuosius parkus ir visuomenės patogumui skirtą infrastruktūrą, pvz., automobilių stovėjimo aikštelės, kelius, geležinkelių infrastruktūrą, ir kt;
- 3) „platintojas“ – bet koks fizinis ar juridinis asmuo, teikiantis pesticidus į rinką; platintojais gali būti didmenininkai, mažmenininkai, prekyautojai, tiekėjai;
- 4) „konsultantas“ – bet koks fizinis ar juridinis asmuo, *turintis valstybių narių nustatytą apmokymo ir pasirengimo lygį, kuris leidžia šiam asmeniui konsultuoti dėl pesticidų naudojimo, taikant naudojimo būdus, leidžiamus šalyje, kurioje pesticidai yra gaminami, ir kai laikomasi Bendrijos nustatytų reikalavimų dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių;*
- 5) „pesticidų paskleidimo įranga“ – bet koks aparatas, *naudojamas* pesticidams ar pesticidų turintiems produktams paskleisti;
- 6) „pesticidų paskleidimo įrangos priedai“ – bet kokios detalės, montuojamos ant pesticidų paskleidimo įrangos ir būtinos jų kokybiškam veikimui, tokios kaip purkštukai, manometrai, filtrai, koštuvai ar rezervuarų valymo prietaisai;

- 7) „purškimas iš lėktuvų“ – visi pesticidų paskleidimo būdai pasitelkiant *oro transporto priemones*;
- 8) „integruotasis kenkėjų valdymas“ – Reglamento (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką] [3 straipsnio 23 punkte] apibrėžtas integruotasis kenkėjų valdymas;
- 9) „rizikos rodiklis“ – parametras, kuris gali būti naudojamas vertinant pesticidų naudojimo poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai;
- 10) „ne cheminiai augalų apsaugos ir kenkėjų bei žemės ūkio kultūrų valdymo būdai“ – *cheminių ypatybių neturintys kenkėjų kontrolės ir valdymo metodai. Ne cheminiai augalų apsaugos ir kenkėjų bei žemės ūkio kultūrų valdymo būdai apima rotacijas, fizinę ir mechaninę kontrolę bei laukinių grobuonių valdymą*;
- 11) „naudojimo dažnis“ – naudojimo rodiklis, reiškiantis kartų, kai žemės ūkio sklypas gali būti apdorotas nustatyta pesticidų doze, vidutinį skaičių apskaičiuojamą pagal bendrą kiekvieno pesticido pardavimo mastą;
- 12) „pesticidas“ – augalų apsaugos produktas, apibrėžtas Reglamente (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką];
- 13) „naudojimo mažinimas“ – pesticidų naudojimo sumažinimas, nebūtinai priklausantis nuo naudojamų pesticidų kiekio;
- 14) „apdoravimo dažnio indeksas“ – rodiklis, pagrįstas fiksuota standartine veikliosios medžiagos doze vienam hektarui, kuri reikalinga apdorojimui konkretaus kenkėjo atveju. Jis nebūtinai priklauso nuo naudojamų pesticidų kiekio ir gali būti taikomas vertinant naudojimo mažinimą.

4 straipsnis

Nacionaliniai veikslių planai dėl pesticidų keliamos grėsmės ir *naudojimo* mažinimo

1. *Ne vėliau kaip iki ...* valstybės narės priima pagrindinius pranešimus, kaip tai numatyta III priede, siekdamas nustatyti nacionalines pesticidų naudojimo tendencijas ir grėsmes bei prioritėtines sritis ir žemės ūkio kultūras, į kurias turi būti atkreiptas dėmesys nacionaliniuose veikslių planuose.*
2. Valstybės narės, *pasitarusios su ūkininkų ir vynuogių augintojų asociacijomis, aplinkos apsaugos organizacijomis, pramonės ir kitų susijusių sektorių atstovais*, priima ir *nedelsdamos įgyvendina* nacionalinius veikslių planus, kuriuose nustato pesticidų keliamos grėsmės, įskaitant pavojus, ir priklausomybės nuo pesticidų mažinimo tikslus, priemones ir grafikus. *Nacionaliniuose veikslių planuose numatoma bent jau:*
 - a) *Reglamento (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką] [50 straipsnio 1 dalyje] apibrėžtų nebiologinių pesticidų ir didelio pavojaus nekeliančių augalų apsaugos produktų atveju, naudojamo kiekio mažinimo tikslai, apskaičiuojami taikant apdoravimo indeksą. Apdoravimo indeksas bus pritaikytas atsižvelgiant į konkrečias sąlygas kiekvienoje valstybėje narėje. Apie apdoravimo*

* *Vieneri metai nuo įsigaliojimo.*

indeksą reikės nedelsiant pranešti Komisijai, kad ji indeksui pritartų. Palyginti su 2005 m. apdorojimo indeksu, iki 2013 m. pabaigos numatoma bent 50 proc. sumažinti labai pavojingų veikliųjų medžiagų naudojimą, nebent valstybės narės galėtų įrodyti, kad, palyginti su kitais 1995–2004 m. laikotarpio atskaitos metais, jau pasiektas panašus arba didesnis lygis;

- b) *nuodingų ir labai nuodingų pesticidų junginių pagal 1999 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/45/EB dėl pavojingų preparatų klasifikavimą, pakavimą ir ženklimą reglamentuojančių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų derinimo²⁰ naudojamas kiekis, apskaičiuojamas pagal parduotą kiekį, iki 2013 m. sumažinamas bent 50 proc., palyginti su 2005 m., nebent valstybės narės galėtų įrodyti, kad, palyginti su kitais 1995–2004 m. laikotarpio atskaitos metais, jau pasiektas panašus arba didesnis lygis.*

Valstybės narės taip pat gali nuspręsti nustatyti tokius pačius rizikos mažinimo tikslus, o ne naudojimo mažinimo tikslus. Rizikos mažinimas apskaičiuojamas naudojant 15 straipsnyje numatytus rizikos rodiklius, o rizikos mažinimą pasirenkančios valstybės narės taip pat pasirenka atskaitos metus iš 1995–2005 m. laikotarpio.

Į nacionalinius veiksmų planus įtraukiamas integruotasis kenkėjų valdymas, kaip nurodyta 14 straipsnyje, pirmenybę teikiant ne cheminėms žemės ūkio kultūrų apsaugos priemonėms, ir taip pat paskatinimas ūkininkų, kurie pasirenka naudoti ne chemines žemės ūkio kultūrų apsaugos priemones.

3. *Pradiniai metai – tai metai, kurių rodikliai atitinka naudojimo ir grėsmių per paskutinius trejus kalendorinius metus rodiklių vidurkį „nuo sausio iki gruodžio“ prieš įsigaliojant šiai direktyvai.*

4. *Rengdamos ir persvarstydamos nacionalinius veiksmų planus, valstybės narės deramai atsižvelgia į numatomų priemonių socialinį ir ekonominį poveikį bei į poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, konkrečias nacionalines, regionines ir vietos sąlygas ir į visas suinteresuotas dalyvių grupes. Minimalūs reikalavimai nacionaliniams veiksmų planams yra nurodyti IV priedo rekomendaciniame dokumente.*

Nacionaliniuose veiksmų planuose nurodomi, jei reikia, duomenys susiję su 5–14 straipsniuose išdėstytais aspektais. Juose taip pat atsižvelgiama į planus, numatytus pagal kitus Bendrijos teisės aktus dėl pesticidų naudojimo, pvz., į priemones, planuojamas pagal Direktyvą 2000/60/EB.

Nacionalinių veiksmų planų priemonės gali būti teisės aktai, mokesstinės ir savanoriškos, ir turėtų būti grindžiamos susijusio rizikos vertinimo išvadomis.

Valstybės narės turi sukurti nacionalinių veiksmų planų finansavimo mechanizmą.

5. *Ne vėliau kaip iki ...** valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia savo nacionalinius veiksmų planus.

²⁰ *OL L 200, 1999 07 30, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).*

* *Treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

Nacionaliniai veiksµ planai persvarstomi bent kartà per *trejus* metus ir, *priklausomai nuo pasiektø tikslø, atnaujinami. Stebėjimas taip pat apima analizę, ar tinkamai atsiþvelgiama į veiksµ planø rizikos veiksnius ir ar jie neturėtų būti persvarstomi iš naujo.* Apie bet kokius jų pakeitimus *ir itin svarbias stebėjimų išvadas* nedelsiant pranešama Komisijai.

Valstybės narės interneto svetainėje pateikia visuomenei pagal šią dalį perduotà informacijà.

Komisija supaþindina *pagal šią dalį* trečiašias šalis *ir visuomenę* su jai pagal šią dalį pateikta informacija.

6. Komisija kas dvejus metus parengia pranešimą, pateikdama nacionalinių veiksµ planø įgyvendinimo rezultatus.

Komisija sukuria interneto vartus visuomenei informuoti apie nacionalinius veiksµ planus, bet kokius jų pakeitimus ir pagrindinius jų įgyvendinimo rezultatus.

7. Rengiant ir keičiant nacionalinius veiksµ planus taikomos Direktyvos 2003/35/EB 2 straipsnio nuostatos dėl visuomenės dalyvavimo.

8. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis, sustiprina savo esamas pastangas stebint ir užkertant kelià nelegaliam pesticidø naudojimui.

Valstybės narės reguliariai atsiskaito apie vykdomà nelegalaus naudojimo kontrolę.

II skyrius

Mokymo ir informavimo programos; pesticidø pardavimas

5 straipsnis Mokymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visiems profesionaliems naudotojams, platintojams ir konsultantams būtų prieinamas *tinkamai organizuotas mokymas arba kvalifikacijos kėlimas, įskaitant nuolat atnaujinamà informacijà apie tvarų ir tinkamà pesticidø naudojimą ir tinkamà augalø apsaugos priemonių naudojimą, atspindint suinteresuotø šaliø atsakomybės lygį ir jų specifinį vaidmenį įgyvendinant integruotąjį kenkėjø valdymà. Šiuo tikslu turėtų būti nustatyti minimalūs visoje Bendrijoje privalomi reikalavimai.*

Valstybės narės užtikrina, kad mikroverslo tipo ūkiuose ir vyno daryklose tokį mokymà galėtų gauti vienas asmuo, veikiantis kaip profesionalus naudotojas pagal 3 straipsnio 2 punktà.

Mokymo *arba kvalifikacijos kėlimo* programos sudaromos taip, kad besimokantieji įgytø pakankamai žinių apie I priede nurodytus dalykus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad profesionalūs naudotojai, platintojai ir konsultantai būtų informuojami apie esamus nelegalius (suklastotus) pesticidus ir jų keliamas grėsmes ir būtų tinkamai išmokyti atpaþinti tokius produktus.

3. *Ne vėliau kaip iki ...** valstybės narės sukuria *vertinimo sistemą. Išduodami atitinkami pažymėjimai, įrodantys, kad asmuo įgijo žinias I priede nurodytais klausimais. Sistema apima išankstinių sąlygų išduodant šiuos pažymėjimus, jų galiojimo laiko ir panaikinimo taisykles.*

Stazuotojui išduotas pažymėjimas (tuo atveju, kai stazuotojas – profesionalus naudotojas iš mikroverslo tipo ūkio ar vyno daryklos) galioja šiame ūkyje ar vyno darykloje, ypač atsižvelgiant į 6 straipsnio 2 dalies nuostatas.

4. Komisija, laikydama *20 straipsnio 2 dalyje* nurodytos *reguliavimo procedūros su tikrinimu*, gali iš dalies keisti I priedą, suderindama jį su mokslo ir technikos pažanga.

Jei kompetentingų nacionalinių institucijų nuomone tai būtina, I priede nurodytų pažymėjimų turėtojai pakartotinai mokomi tam, kad atnaujintų savo žinias.

6 straipsnis Pesticidų pardavimo reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad bent vienas įmonių, parduodančių **pesticidus**, darbuotojas turėtų 5 straipsnio 3 dalyje minimą pažymėjimą ir būtų prekybos vietoje bei galėtų suteikti pirkėjams informacijos *pesticidų naudojimo ir rizikos sveikatai ir aplinkai bei su jais susijusio galimo neigiamo poveikio klausimais. Pažymėjimas neturėtų būti senesnis negu 7 metų.*

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad *leidžiami naudoti* **pesticidai** būtų parduodami tik profesionaliems naudotojams, turintiems 5 straipsnio 3 dalyje minimą pažymėjimą, *atsižvelgiant į turinčių tinkamą kvalifikaciją, kompetentingų profesionalų, kuriuos paskiria valstybės narės, patarimus.*

3. Valstybės narės reikalauja, kad platintojai, pateikiantys į rinką pesticidus neprofesionaliems naudotojams, suteiktų jiems bendro pobūdžio informaciją apie pesticidų naudojimo keliamą grėsmę *ir galimą neigiamą poveikį sveikatai ir aplinkai*, ypač apie pavojus, sąlytį, tinkamą laikymą, tvarkymą, paskleidimą ir šalinimą. *Tai taip pat taikoma pardavimų internetu atvejais. Jei pirkėjas turi pažymėjimą, išduotą pagal 5 straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus, turėtų pakakti jį pateikti tam, kad būtų galima pirkti pesticidų.*

1 ir 2 dalyse numatytos priemonės sukuriamos *ne vėliau kaip iki ...**.

4. *Valstybės narės užtikrina, kad būtų naudojamos dabartinės kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės siekiant užtikrinti, jog nebus parduodami nelegalūs (suklastoti) pesticidai.*

7 straipsnis Informavimo programos, *stebėseną ir moksliniai tyrimai*

1. Valstybės narės remia informavimo programas ir *visuomenei skirtos* informacijos apie

* *Penkeri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

* *Ketveri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

pesticidų *naudojimo riziką ir ūmaus bei ilgalaikio pesticidų poveikio* sveikatai ir aplinkai, *kylančio dėl jų naudojimo, prieinamumą* ir sudaro palankias sąlygas tokiai veiklai. *Be to, teikiama informacija dėl pesticidų vaidmens žemės ūkyje ir maisto gamyboje, atsakingo pesticidų naudojimo, pavojų* ir dėl alternatyvių ne cheminių priemonių).

2. *Valstybės narės parengia privalomas sistemas, skirtas rinkti duomenis apie ūmaus ir ilgalaikio apsinuodijimo pesticidais atvejus, ypač pesticidų purškėjų, darbuotojų, gyventojų ir bet kokių kitų grupių, kurios galėjo reguliariai patirti pesticidų poveikį, atveju.*

3. *Valstybės narės atlieka nuolat stebi ir renka duomenis apie pesticidų poveikį kontrolinėms rūšims ir apie pesticidų pasiskirstymą aplinkoje, pvz., gėlame ir jūros vandenyje, dirvožemyje ir ore. Jos reguliariai pateikia šiuos duomenis Komisijai.*

4. *Valstybės narės vykdo ilgalaikes mokslinių tyrimų programas, skirtas tirti atvejus, kai pesticidų naudojimas buvo susijęs su poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai, įskaitant didelės rizikos grupių, biologinės įvairovės ir daugialypio poveikio tyrimus.*

5. *Siekdama užtikrinti duomenų palyginamumą, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, ne vėliau kaip iki ...* parengia strateginių gairių dokumentą dėl pesticidų naudojimo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai stebėsenos ir tyrimo.*

III skyrius Pesticidų paskleidimo įranga

8 straipsnis Naudojamos įrangos techninė apžiūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad profesionalių naudotojų naudojama pesticidų paskleidimo įranga ir jos priedai būtų reguliariai *(ne rečiau kaip kas penkerius metus) privalomai* techniškai apžiūrimi.

Todėl jos sukuria techninės apžiūros pažymėjimų sistemą, kad būtų galima patikrinti, ar pereita techninė apžiūra.

2. Techniškai apžiūrint pesticidų paskleidimo įrangą ir jos priedus patikrinama, ar jie atitinka II priede išvardytus esminius sveikatos, saugos ir aplinkosaugos reikalavimus.

Laikoma, kad pesticidų paskleidimo įranga, atitinkanti pagal 19 straipsnio 1 dalį sukurtus darniuosius standartus, atitinka ir esminius sveikatos, saugos ir aplinkosaugos reikalavimus, kuriuos apima toks darnusis standartas.

3. Ne vėliau kaip iki ...** valstybės narės užtikrina, kad visa profesionaliam naudojimui skirta pesticidų paskleidimo įranga ir jos priedai būtų bent vieną kartą patikrinti ir kad profesionaliai būtų naudojami tik reikalavimus atitinkantys įranga ir priedai. *Privalomi patikrinimai vėliau turi būti atliekami bent kartą per penkerius metus.*

* *Treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

** *Septyneri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

4. Valstybės narės paskiria už techninę apžiūrą atsakingas įstaigas ir praneša apie jas Komisijai.
5. **Pagal 20 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu** Komisija gali iš dalies keisti II priedą suderindama jį su mokslo ir technikos pažanga.

IV skyrius Konkretūs metodai ir naudojimo būdai

9 straipsnis Purškimas iš lėktuvų

1. Valstybės narės uždraudžia purškimą iš lėktuvų, jei netaikytinos 2–6 dalys.
2. Valstybės narės nustato ir viešai paskelbia, kokie pasėliai ir kokios vietovės, nukrypstant nuo 1 dalies nuostatos, gali būti purškiami iš lėktuvų ir kokie reikalavimai tokiu atveju taikomi.
3. Valstybės narės paskiria tokias **purškimą iš lėktuvų stebinčias** įstaigas ir apie tai informuoja Komisiją.
4. Išimtys daromos tik jei išpildomos tokios sąlygos:
 - a) nėra jokių veiksmingų alternatyvių priemonių, arba šis purškimo būdas yra akivaizdžiai pranašesnis dėl mažesnio poveikio **žmonių** sveikatai ir aplinkai, palyginti su pesticidų paskleidimu nuo žemės paviršiaus;
 - b) naudojami tik tie pesticidai, kuriuos specialiai leidžiama purkšti iš lėktuvų; **draudžiama suteikti leidimą purkšti iš lėktuvo vandens organizmams labai toksiškas medžiagas (R50);**
 - c) **purškimą ruošiantis ir** iš lėktuvo purškiantis **lakūnas arba** operatorius turi 5 straipsnio 3 dalyje minimą pažymėjimą;
 - d) **apie purškimą iš lėktuvo turi būti iš anksto pranešama kompetentingai institucijai, kuri suteikia atitinkamą leidimą;**
 - e) **turi būti imamasi visų reikalingų priemonių, skirtų gyventojams ir pašaliniams stebėtojams tinkamu laiku perspėti** bei purškimo vietovės **aplinkai apsaugoti;**
 - f) **plotas, kurį ruošiamasi purkšti, neturi būti labai arti visuomeninių arba gyvenamųjų plotų, be to, tai neturi daryti poveikio gyventojų ir pašalinių stebėtojų sveikatai;**
 - g) **siekiant sumažinti purškalo dreifą, skraidymo aparatai turi būti aprūpinti geriausia šiuolaikine įranga (pvz., mažų purškalo dreifu pasižymintys purkštukai); jei naudojami sraigtasparniai, siekiant sumažinti purškalo dreifą, sraigtasparnių purškimo svirtyje turi būti įmontuotas inžektorinis purkštukas;**
 - h) **socialinė, ekonominė ir aplinkosaugos nauda turi būti didesnė už galimą pavojų gyventojų ir pašalinių stebėtojų sveikatai.**
5. Profesionalus naudotojas, norintis purkšti pesticidus iš lėktuvo, turi kompetentingai įstaigai pateikti prašymą ir dokumentus, įrodančius, kad tenkinamos 4 dalyje nurodytos

sąlygos. *Pranešime pateikiama informacija apie purškimo laiką, taip pat apie naudojamų pesticidų kiekį ir rūšį.*

6. Kompetentingos įstaigos registruoja suteiktas išimtis *ir jas pateikia visuomenei susipažinti.*

10 straipsnis **Informacija visuomenei**

Valstybės narės savo nacionaliniuose veiksmų planuose gali numatyti kaimynų, kuriems purškalų dreifas galėtų turėti poveikį, informavimo nuostatas.

11 straipsnis Specialios vandens aplinkos apsaugos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad naudojant pesticidus arti vandens, *ypač geriamojo vandens*, telkinių, pirmenybė teikiama:

- a) vandens aplinkai *didelio pavojaus nekeliantiems* produktams;
- b) efektyviausiems paskleidimo metodams, įskaitant mažų purškalų dreifu pasižyminčios paskleidimo įrangos naudojimą.

2. Valstybės narės *imasi visų reikiamų vandens telkinių apsaugos priemonių, ypač užtikrinančių*, kad būtų nustatytos apsaugos zonos, kuriose negalima paskleisti ar laikyti pesticidų, ypač siekiant apsaugoti zonas, kuriose išgaunamas geriamasis vanduo, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje.

Apsaugos zonų matmenys turėtų būti nustatomi priklausomai nuo užteršimo grėsmės ir nuo atitinkamos vietovės žemės ūkio *ir klimato* charakteristikų.

Be to, valstybės narės užtikrina, kad vietų, kuriose išgaunamas geriamasis vanduo, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje, apsaugos zonose būtų taikomos papildomos priemonės, skirtos užkirsti kelią taršai pesticidais, įskaitant, jei reikia, griežtesnius kai kurių didelio pavojaus produktų naudojimo apribojimus, sugriežtintas apsaugos zonų naudojimo sąlygas, specifinį patarėjų ir purškėjų mokymą ir jų sąmoningumo lygio kėlimą, griežtą patirties, susijusios su pesticidų pylimu, maišymu ir šalinimu, įgyvendinimą.

Valstybės narės gali nustatyti bet kokias pesticidų nenaudojimo zonas, kurių, jų manymu, reikia siekiant apsaugoti geriamojo vandens išteklius. Tokios pesticidų nenaudojimo zonos gali apimti visą valstybę narę.

3. Valstybės narės užtikrina, kad *būtų* imamasi tinkamų priemonių siekiant sumažinti pesticidų *pasklidimą dideliais atstumais ir jų* dreifą ant šalia vandenvagių augančių aukštųjų žemės ūkio kultūrų, pavyzdžiui, sodų, vynuogynų, apynių, *užtikrinant, jog tokiose vietose pesticidų naudojimas būtų sumažintas iki minimumo ir būtų naudojamos ne cheminio pobūdžio alternatyvios priemonės.*

4. Valstybės narės užtikrina, kad pesticidų paskleidimas būtų kuo labiau sumažintas arba

Ījie visai nebūtų naudojami ant arba šalia kelių, geležinkelio linijų, **pralaidžios uolienos** paviršių, **nuokalnių** arba kitos infrastruktūros šalia paviršinio ar gruntinio vandens telkinių, arba ant nepralaidžių paviršių, kai yra didelis nuotėkio į vandens telkinius ar nuotekų sistemas pavojus. **Visuose šiuose plotuose turėtų būti skatinamas ne cheminio pobūdžio alternatyvių priemonių naudojimas.**

12 straipsnis

Pesticidų naudojimo pažeidžiamose teritorijose mažinimas

Valstybės narės, deramai atsižvelgdamos į būtinus higienos ir visuomenės saugos reikalavimus, užtikrina, kad būtų priimamos tokios priemonės:

- a) pesticidų naudojimas uždraudžiamas apribojamas iki būtiniausio minimumo **visose** vietovėse, kur lankosi gyventojai arba pažeidžiamos gyventojų grupės, visų pirma **gyvenamuosiuose rajonuose**, parkuose, viešuosiuose soduose, sporto, **rekreacijos** ir mokyklų aikštynuose, žaidimų aikštelėse, **vietose, esančiose arti visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų (klinikų, ligoninių, rehabilitacijos centrų, sanatorijų, slaugos ligoninių), taip pat pakankamo dydžio nepurškimo zonose, numatytose teritorijose aplink šias vietas, visų pirma (bet neišimtinai) skirtose pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pvz., kūdikiams, vaikams, nėščiosioms, senyvo amžiaus žmonėms ir sergantiems bei galbūt vaistus vartojantiems žmonėms, apsaugoti;**
- b) pesticidų naudojimas uždraudžiamas arba **griežtai** apribojamas **apsaugos teritorijose** ar kitose teritorijose, kuriose būtina nustatyti apsaugos priemonės, kaip numatyta Direktyvos 79/409/EEB 3 ir 4 straipsniuose ir Direktyvos 92/43/EEB 6, 10 ir 12 straipsniuose.

Draudimas arba ribojimas **turi būti pagrįsti** atitinkamais rizikos vertinimais.

13 straipsnis

Pesticidų, jų pakuočių ir likučių tvarkymas bei saugojimas

1. Valstybės narės, **laikydamosi nacionalinių veiksmų planų ir vadovaudamosi atitinkamu rizikos įvertinimu, prireikus** imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad toliau išvardytos **naudotojų atliekamos** operacijos nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir saugai bei aplinkai:

- a) **saugus** pesticidų laikymas, tvarkymas, skiedimas ir maišymas prieš paskleidimą;
- b) **saugus** pakuočių ir pesticidų likučių tvarkymas;
- c) po pesticidų paskleidimo likusių jų tirpalų tvarkymas;
- d) skleidimui naudotos įrangos **ir visų priedų, įskaitant purškimo árangà ir chemikalus, paruoðimas, tvarkymas** valymas **ir laikymas.**

2. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad neprofesionaliems naudotojams netektų atlikti pavojingų su pesticidų tvarkymu susijusių operacijų.

3. **Pagal nacionalinius veiksmų planus** valstybės narės **imasi priemonių, kurios remiantis atitinkamu rizikos įvertinimu yra būtinos siekiant užtikrinti**, kad pesticidų laikymo zonos būtų suprojektuojamos taip, jog būtų išvengta bet kokio nepageidaujamo jų ištekėjimo ar išbyrėjimo.

14 straipsnis

Integruotasis kenkėjų valdymas

1. Valstybės narės visomis reikiamomis priemonėmis, **įskaitant ekonomines priemones**, skatina ūkininkauti naudojant mažai pesticidų, įskaitant integruotojo kenkėjų valdymo **pirmenybę teikiant ne cheminiams augalų apsaugos ir kenkėjų bei žemės ūkio kultūrų valdymo būdams** taikymą, ir užtikrina, kad profesionalūs pesticidų naudotojai **kuo greičiau** pradėtų ekologiškiau naudoti visas turimas žemės ūkio kultūrų apsaugos priemones, kai įmanoma, pirmenybę teikdami nepavojingoms alternatyvioms priemonėms, kitais atvejais – produktams, kurių poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai yra mažiausias iš visų produktų, kuriais sprendžiama tų pačių kenkėjų problema.

2. **Valstybės narės skatina naudoti didelio pavojaus nekeliančius augalų apsaugos produktus, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo á rinkà] [50 straipsnio 1 dalyje].**

3. Valstybės narės sukuria visas būtinas sąlygas integruotajam kenkėjų valdymui įgyvendinti **ir ne cheminiams būdams, susijusiems su augalų apsaugos ir kenkėjų bei žemės ūkio kultūrų valdymo sritimis, diegti** arba remia tokių sąlygų sukūrimą, **be to, parengia geriausią integruotą apsaugos praktiką, teikdamos pirmenybę ne cheminiams žemės ūkio kultūrų apsaugos būdams.**

4. Valstybės narės ypač užtikrina, kad ūkininkai galėtų naudotis integruotojo kenkėjų valdymo ir sprendimų priėmimo sistemomis ir priemonėmis, taip pat, kad jiems būtų prieinamas 5 straipsnyje minimas mokymas bei kad jiems būtų teikiamos konsultacijos apie **ne cheminius būdus, susijusius su augalų apsaugos ir kenkėjų bei žemės ūkio kultūrų valdymo sritimis.**

5. Iki **2011 m.** birželio 30 d. valstybės narės atsiskaito Komisijai apie **3 ir 4 dalies** nuostatų įgyvendinimą, ypač, ar sudarytos būtinos sąlygos integruotajam kenkėjų valdymui įgyvendinti.

6. **Integruotojo kenkėjų valdymo sistemos bendriesiems taikomiems standartams parengti skirti minimalūs reikalavimai išvardyti V priede.**

7. Valstybės narės užtikrina, kad vėliausiai 2014 m. sausio 1 d. visi profesionalūs pesticidų naudotojai įgyvendintų bendruosius integruotojo kenkėjų valdymo standartus.

8. **V priedo pakeitimai priimami taikant 20 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.**

9. Valstybės narės sukuria **tinkamas** paskatas, **mokymo ir finansavimo priemones, kurios padėtų naudotojams** įgyvendinti konkrečioms žemės ūkio kultūroms **ar konkreitiems sektoriams skirtas** integruotojo kenkėjų valdymo **gaires, kuriose atsižvelgiama į V priede aprašytus bendruosius kriterijus. Pagal 4 straipsnį rengdamos savo nacionalinius veiksmų planus valstybės narės remiasi atitinkamomis gairėmis.**

10. **Bendrieji** integruotojo kenkėjų valdymo standartai sukuriama laikantis Reglamento (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų pateikimo á rinkà] [58] straipsnyje nustatytos tvarkos, **viešai dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams**.

11. 9 dalyje minimi konkrečioms žemės ūkio kultūroms nustatyti integruotojo kenkėjų valdymo standartai gali būti sukurti laikantis 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką²¹ 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos tvarkos.

V skyrius Rodikliai, ataskaitų teikimas, informacijos mainai

15 straipsnis Rodikliai

1. **Pagal 20 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu** Komisija sukuria suderintus rizikos **ir naudojimo** rodiklius. Kol tie rodikliai bus patvirtinti, valstybės narės gali toliau taikyti esamus nacionalinius rodiklius arba pradėti taikyti kitus tinkamus rodiklius.

2. Valstybės narės naudoja statistinius duomenis, surinktus kaip nustatyta *Europos Parlamento ir Tarybos* reglamento (EB) Nr. [...] *dėl augalų apsaugos produktų statistikos*²², tokiems tikslams:

- a) bendriesiems ir suderintiems nacionaliniams rizikos **ir naudojimo** rodikliams apskaičiuoti;
- b) atskirų veikliųjų medžiagų naudojimo tendencijoms, ypač tų medžiagų, kurių naudojimo apribojimai yra nustatyti Bendrijos lygiu remiantis Reglamento (EB) Nr. [...] [dėl augalų apsaugos produktų statistikos] nuostatomis, nustatyti;
- c) **kenkėjų, ligų ir grybelio atsiradimo tendencijoms nustatyti;**
- d) prioritetinėms veikliosioms medžiagoms, prioritetinėms žemės ūkio kultūroms arba aplinkos netausojantiems metodams, kuriems reikia skirti ypač daug dėmesio, arba gerajai patirčiai, kuri gali būti pateikiama kaip pavyzdys siekiant šios direktyvos tikslų, **t. y. siekiant išvengti pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai, priklausomybės nuo pesticidų naudojimo ir skatinti naudoti ne chemines alternatyvas pesticidams;**
- e) **nacionaliniams veiksnių planams įvertinti ir patikslinti.**

3. Valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia pagal 2 dalį atliktų vertinimų rezultatus **ir juos pateikia visuomenei susipažinti.**

Rezultatai paskelbiami interneto vartuose, nurodytuose 4 straipsnio 6 dalyje.

²¹ OL L 204, 1998 7 21, p. 37. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/96/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 81).

²² OL L...

4. Komisija naudoja statistinius duomenis, surinktus kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. ... [dėl augalų apsaugos produktų statistikos], ir 3 dalyje minimą informaciją Bendrijos rizikos **ir naudojimo** rodikliams apskaičiuoti, kad galėtų numatyti dėl pesticidų naudojimo kylančios grėsmės tendencijas.

Komisija taip pat naudojasi šiais duomenimis ir informacija kad nustatytų pažangą, padarytą įgyvendinant kitų Bendrijos politikos sričių tikslus, kuriais siekiama sumažinti pesticidų poveikį žmonių bei gyvūnų sveikatai ir aplinkai.

Rezultatai pateikiami visuomenei interneto vartuose, nurodytuose 4 straipsnio 6 dalyje.

5. 2 dalies a punkte ir 3 dalyje minimi rizikos **ir naudojimo** rodikliai apskaičiuojami remiantis duomenimis apie pavojus ir sąlytį, įrašais apie pesticidų naudojimą, duomenimis apie pesticidų savybes, oro sąlygas ir informacija apie dirvožemį.

6. Dėl duomenų rinkimo Bendrijos ūkininkams ir vyno gamintojams negali būti įvesti jokie papildomi reikalavimai teikti dokumentus arba nepagrįsti reikalavimai padaryti informaciją prieinamą.

16 straipsnis

Apskaita ir ataskaitų teikimas

1. Pesticidų pardavėjai dvejus metus saugo įrašus apie visų pesticidų arba jų purškimo įrangos gavimą, pardavimą, tiekimą arba kitokį perdavimą.

2. Komisija **kas trejus metus** teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai apie įgyvendinant šią direktyvą pasiektą pažangą **ir nacionalinių veiklos planų vertinimą**, prireikus kartu pateikdama pasiūlymus dėl pakeitimų.

3. Valstybės narės kasmet pateikia Komisijai ataskaitas apie nacionalinių veiklos planų vykdymą.

17 straipsnis

Keitimasis informacija ir pažangiausia patirtimi

Komisija sukuria keitimosi informacija ir pažangiausia patirtimi priemones tausaus pesticidų naudojimo ir integruotojo kenkėjų valdymo srityse.

VI skyrius

Baigiamosios nuostatos

18 straipsnis

Nuobaudos

1. Valstybės narės nustato nuobaudas, taikytinas už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus, ir imasi visų priemonių, reikalingų jų vykdymui užtikrinti. Nustatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Valstybės narės praneša Komisijai apie šias nuostatas *ne vėliau kaip iki ...*²³ ir apie vėlesnius šių nuostatų pakeitimus *jai praneša* nedelsiant.

19 straipsnis Standartizavimas

1. Šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje minimi standartai nustatomi Direktyvos 98/34/EB 6 straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka.

Prašymas sukurti šiuos standartus gali būti pateikiamas pasikonsultavus su 20 straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu.

2. Informaciją apie standartus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Jei valstybė narė arba Komisija mano, kad standartas neviseškai atitinka esminius jo taikymo srities reikalavimus, ta valstybė narė arba Komisija paprašo Direktyva 98/34/EB įsteigto komiteto išnagrinėti šį klausimą ir pateikia savo argumentus. Komitetas nedelsdamas pateikia savo nuomonę.

Atsižvelgdama į komiteto nuomonę, Komisija nusprendžia, ar *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbti, neskelbti, skelbti iš dalies, palikti, palikti iš dalies ar panaikinti nuorodas į tokį darnųjį standartą.

20 straipsnis Komitetas

1. Komisijai padeda Reglamento (EB) Nr. 178/2002 58 straipsniu įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB **5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis**, atsižvelgiant į **to sprendimo** 8 straipsnio nuostatas.

■

21 straipsnis Išlaidos

Siekdama remti suderintos politikos ir suderintų sistemų kūrimą tausiojo pesticidų naudojimo srityje, Komisija gali finansuoti:

- a) suderintos sistemos kūrimą, įskaitant atitinkamą duomenų bazę, kurioje bus renkama ir kaupiama visa su pesticidų rizikos **ir naudojimo** rodikliais susijusi informacija, ir šios informacijos skelbimą kompetentingoms institucijoms, kitoms suinteresuotosioms šalimis bei visuomenei;
- b) atliekamus tyrimus, būtinus teisės aktams rengti ir tobulinti, įskaitant šios direktyvos

²³ *Treji metai po šios direktyvos įsigaliojimo.*

priedų derinimą su technikos pažanga;

- c) gairių bei geriausios patirties kūrimą siekiant palengvinti šios direktyvos įgyvendinimą;
- d) **interneto vartų pagal 4 straipsnio 6 dalį sukūrimą.**

22 straipsnis

Perkėlimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję *ne vėliau kaip iki ...** įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos koreliacijos lentelę.

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą, arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės pačios nustato tokios nuorodos pateikimo būdą.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja *kitą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

24 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ||,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

* *Dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

I PRIEDAS

Mokymo *arba kvalifikacijos kėlimo* programos

Mokymo *arba kvalifikacijos kėlimo* programos sudaromos taip, kad besimokantieji įgytų pakankamai žinių apie tokius dalykus:

1. visus susijusius teisės aktus dėl pesticidų ir jų naudojimo, *pesticidų etikečių ir ženklinimo sistemų, pesticidų terminijos, pesticidų saugumo, toksiškumo ir ekotoksiškumo;*
2. su pesticidais siejamus pavojus bei riziką ir jų nustatymą bei kontrolę, visų pirma:
 - a) žmonėms (operatoriams, gyventojams, pašaliniais stebėtojams, į pesticidais apdorotas zonas patenkantiems žmonėms, taip pat produktus, apdorotus pesticidais, tvarkantiems ar valgantiems žmonėms) gresiančius pavojus, *visas galimo ūmaus ir chroniško ilgalaikio žalingo poveikio sveikatai rūšis* ir kaip *jas* padidina tokie veiksniai, kaip, pvz., rūkymas, *valgymas arba nepaisymas reikalavimo dėvėti tinkamą apsauginę aprangą,*
 - b) apsinuodijimo pesticidais simptomus ir pirmosios pagalbos priemones *ir chroniško poveikio sveikatai simptomus,*
 - c) pavojus atsitiktinai paveiktiems augalams, naudingiems vabzdžiams, augalijai bei gyvūnijai, biologinei įvairovei ir aplinkai apskritai, *atkreipiant ypatingą dėmesį į žalingą pesticidų naudojimo poveikį žemės ūkyje, pvz., natūralių grobuonių išnaikinimą arba augalus apdulkinančių vabzdžių nykimą;*
3. bendrų žinių apie integruotojo kenkėjų valdymo strategijas bei metodus, integruoto žemės ūkio kultūrų valdymo strategijas bei metodus, **Ekologinio ūkininkavimo principus** *ir ne cheminę augalų apsaugą, ypač profilaktinius ir biologinės kontrolės būdus;* informaciją apie bendrus ir konkrečioms žemės ūkio kultūroms nustatytus *standartus, ne cheminius augalų apsaugos būdus ir praktiką bei kenkėjų ir žemės ūkio kultūrų* valdymo standartus;
4. palyginamojo vertinimo inicijavimą naudotojų lygiu, siekiant padėti profesionaliems naudotojams pasirinkti pačius tinkamiausius variantus iš visų leidžiamų naudoti produktų, skirtų konkrečiai kenkėjų problemai konkrečioje situacijoje, *pasirenkant žmogaus sveikatai ir aplinkai mažiausiai pavojingus produktus;*
5. priemones kuo labiau sumažinti grėsmę žmonėms, netikslinėms rūšims ir aplinkai: saugaus darbo metodus, susijusius su pesticidų laikymu, tvarkymu ir maišymu, panaudotų pakuočių, kitų užterštų medžiagų bei pesticidų (koncentrato ir praskiestų) pertekliaus, įskaitant tirpalus rezervuaruose, šalinimu; rekomendacijas, kaip kontroliuoti operatoriaus sąlytį su pesticidais (asmens apsaugos priemonės); *žinias apie visus galimus poveikio veiksnius, įskaitant ilgalaikį ore esančių pesticidų poveikį, jų garų poveikį po purškimo, reaktyvumą, kritulius, lauke išpurkštų pesticidų patekimą ir pasiskirstymą patalpų ore, mišinių poveikį, su žiedadulkėmis arba javų dulkėmis (pvz., pjūties metu) pernešamus pesticidų likučius, dirvos užterštumo plitimą ir teršalų sklidimą tolimu atstumu;*
6. paskleidimo įrangos paruošimo darbui procedūras, įskaitant įrangos kalibravimą, ir jos

naudojimo procedūras, keliančias minimalų pavojų naudotojams, kitiems žmonėms, atsitiktinai paveiktoms gyvūnų bei augalų rūšims, biologinei įvairovei, aplinkai **ir vandens ištekliams**;

7. paskleidimo įrangos naudojimą bei techninę priežiūrą ir specialius purškimo metodus, **siekiant sumažinti pesticidų naudojimą, dreifą ir jų keliamą pavojų** (pvz., purškimą mažais kiekiais, purkštukus, nuo kurių purškalo dreifas yra mažesnis), taip pat techninės naudojamų purkštuvų apžiūros tikslus ir purškimo kokybės gerinimo būdus;
8. skubius veiksmus žmonių sveikatai, aplinkai **ir vandens ištekliams** apsaugoti netyčinio nuotėkio, užteršimo **ir ypatingų oro sąlygų, keliančių pesticidų sklidimo pavojų**, atvejais;
9. sveikatos stebėseną ir galimybes informuoti apie bet kokius nelaimingus atsitikimus ar nerimą keliančius atvejus;
10. pesticidų naudojimo apskaitos vedimą, kaip nustatyta atitinkamuose teisės aktuose;
11. **atsargumo priemonės vietovėse, nurodytose Direktyvos 2000/60/EB 6 ir 7 straipsniuose**;
12. **specifines kategorijas, pagal kurias pesticidų purškėjams gali būti suteiktas leidimas, t. y.:**
 - a) **žemės ūkio kenkėjų kontrolė,**
 - b) **miško kenkėjų kontrolė,**
 - c) **sėklų apdorojimas,**
 - d) **vandens aplinkos kenkėjų kontrolė,**
 - e) **pakelių kenkėjų kontrolė,**
 - f) **visuomenės sveikatai pavojingų kenkėjų kontrolė,**
 - g) **graužikų kenkėjų kontrolė;**
13. **rizikos įvertinimo programas, kuriose atsižvelgiama į vietos ypatybes, pvz., klimatą, žemės ūkio kultūrų ir dirvožemio rūšį, nuolydį.**

II PRIEDAS

Su pesticidų paskleidimo įrangos technine apžiūra susiję sveikatos, saugos bei aplinkos apsaugos reikalavimai

Pesticidų paskleidimo įrangos techninė apžiūra apima visus aspektus, svarbius siekiant aukšto saugos ir žmonių sveikatos bei aplinkos apsaugos lygio ir visiško paskleidimo operacijos veiksmingumo, užtikrinant tokių prietaisų ir funkcijų tinkamą veikimą:

1) Elektros srovės perdavimo dalių

Galios perdavimo velenų apsauga ir galios įėjimo jungties apsauga turi būti sumontuota ir geros būklės, o apsauginės priemonės ir bet kokios judančios ar besisukančios galios perdavimo dalių veikimas neturi būti trukdomas, kad būtų užtikrinta operatoriaus sauga.

2) Siurblys

Siurblio galingumas turi būti pritaikytas prie įrangos poreikio ir siurblys turi tinkamai veikti, kad būtų užtikrintas stabilus ir patikimas pesticidų skleidimo tempas. Iš siurblio turi nebūti jokio nuotėkio.

3) Maišymas

Maišymo įtaisais turi būti užtikrinama tinkama recirkuliacija, kad rezervuare esančio viso purškimo tirpalo skysčio koncentracija būtų vienoda.

4) Purškimo skysčio rezervuaras

Purškimo rezervuarai, įskaitant rezervuaro turinio indikatorių, pripildymo įtaisai, kostuvai bei filtrai, ištuštinimo ir maišymo įtaisai turi veikti taip, kad būtų kuo labiau sumažinta netyčinio nuotėkio ir operatoriaus sąlyčio su pesticidais tikimybė, vienodai pasiskirstytų koncentracija ir liktų kuo mažiau likučių.

5) Matavimo, kontrolės ir reguliavimo sistemos

Visi matavimo, įjungimo ir išjungimo, slėgio ir (arba) srovės reguliavimo prietaisai turi veikti patikimai ir neturi būti jokio nuotėkio. Įrangos veikimo metu turi būti lengva patikrinti slėgį ir slėgio reguliavimo prietaisų veikimą. Slėgio reguliavimo prietaisais turi būti palaikomas nuolatinis darbinis slėgis ir nuolatinis siurblio sukimasis, siekiant užtikrinti, kad nuolat būtų paskleidžiamas toks pats pesticidų kiekis.

6) Vamzdžiai ir žarnos

Žarnos ir vamzdžiai turi būti tinkamos būklės, kad įvykus gedimui būtų išvengta skysčio srauto pertrūkių ar atsitiktinio nuotėkio. Naudojant įrangą pačiu didžiausiu slėgiu, iš vamzdžių ar žarnų neturi būti jokio nuotėkio.

7) Filtrai

Siekiant išvengti nevienalyčio ar netolygaus purškimo, įrengiami filtrai turi būti geros būklės, o tinkamo dydžio akučių dydis turi būti suderintas su ant purkštuvo tvirtinamų purkštukų dydžiu. Turi teisingai veikti indikacinė sistema, pranešanti apie filtro užsikimšimą.

8) Purkštukų sija (naudojama įrangoje, purškiančioje pesticidus horizontaliai įtaisyta sija, esančia šalia pasėlių ar kitų apipurškiamų objektų)

Purkštukų sija turi būti geros būklės ir būti stabiliai įtvirtinta visomis kryptimis. Turi patikimai veikti fiksavimo ir reguliavimo sistemos ir nenumatytų judesių slopinimo bei nuolydžio kompensaciniai prietaisai.

9) Purkštukai

Purkštukai turi tinkamai veikti, kad nustojus purkšti būtų galima kontroliuoti lašėjimą. Siekiant užtikrinti purškimo tolygumą, kiekvieno atskiro purkštuko purškimo srovė neturi skirtis nuo gamintojo pateiktose duomenų lentelėse nurodyto purškimo srauto daugiau kaip 5%.

10) Paskirstymas

Purškiamo tirpalo paskirstymas į šonus ir vertikaliai (jei purškiamos aukštosios žemės ūkio kultūros) turi būti lygus paskirstymui važiavimo kryptimi. Turi būti užtikrinta, kad tikslinėje teritorijoje išpurškiamas reikiamas tirpalo kiekis ir jis tinkamai paskirstomas.

11) Ventiliatorius (įrangoje, kurioje pesticidai purškiami ir oro srautu)

Ventiliatorius turi būti geros būklės ir užtikrinti stabilų ir patikimą oro srautą.

III priedas

Pagrindinių nacionalinių ataskaitų būtinieji elementai

A dalis: elementai, kurie turi būti įtraukti į pirminius nacionalinius pesticidų naudojimo mažinimo tyrimus

Dabartinių sąlygų aprašymas:

- *žinoma informacija apie pesticidų gamybą, importą, eksportą, pardavimą ir paskirstymą;*
- *dabartinės pesticidų naudojimo schemos (bendri naudojamų veikliųjų medžiagų kiekiai; konkretūs kiekiai pesticidų, naudojamų konkrečiais visų pagrindinių augalų rūšių purškimo atvejais ir ne žemės ūkio paskirties (ypač viešosiose vietose) purškimo atvejais; apdoravimo dažnio indekso apskaičiavimas);*
- *pesticidų, naudojamų pagal dabartines schemas, poveikio aplinkai, mitybos grandinei ir žmogaus sveikatai aprašymas, paremtas vykdomų stebėsenos programų metu surinktais duomenimis;*
- *galiojančių teisės aktų ir politikos priemonių bei jų veiksmingumo apžvalga;*
- *pesticidų reikalingumo įvertinimas;*
- *aptiktos pirmiau pateiktos informacijos spragos.*

Pesticidų naudojimo mažinimo scenarijai:

- *30 % ir 50 % mažinimas, remiantis apdoravimo dažnio indeksu.*

Įvairių scenarijų taikymo pasekmių įvertinimas:

- *poveikis aplinkai (įskaitant energijos suvartojimą, šiltnamio efektą);*
- *poveikis visuomenės sveikatai (darbininkams, gyventojams, pašaliniam stebėtojams, taip pat pesticidų likučiai maiste);*
- *poveikis žemės ūkio produkcijai;*
- *įvairių scenarijų ekonominės išlaidos ir nauda (įskaitant netiesioginių išlaidų mažinimą).*

Elementų, reikalingų scenarijams vykdyti, nustatymas ir įvertinimas:

- *direktyvoje numatytų elementų, skirtų pesticidų naudojimui mažinti, poveikis;*
- *reikalingi papildomi moksliniai duomenys ir jų rinkimo būdai, pvz., papildomos stebėsenos programos, mokslinių tyrimų priemonės;*
- *papildomi pajėgumai, skirti pesticidų naudojimui mažinti, pvz., ūkininkų kvalifikacijos kėlimo tarnybos, pesticidų naudojimo kontrolės inspektoriatas;*

- *galimi finansavimo šaltiniai, įskaitant rinkliavas, skirti įvairių scenarijų įgyvendinimui.*

Išvados

- *Pasiekiami pesticidų naudojimo mažinimo uždaviniai, susiję su konkrečiais augalų ir ne žemės ūkio kenkėjų kontrolės atvejais, taip pat mažinimo nacionaliniu mastu uždaviniai, bent jau atitinkantys 4 straipsnyje apibrėžtus privalomus mažinimo tikslus ir laikui bėgant numatantys tolesnį mažinimą.*

B dalis: elementai, kurie turi būti įtraukti į paskesnius nacionalinius pesticidų naudojimo mažinimo tyrimus

- *Trejų ankstesnių metų patirties, susijusios su pesticidų naudojimo mažinimo programų įgyvendinimu, įvertinimas.*
- *Kiti A dalyje išvardyti elementai.*
- *Uždavinių kitam laikotarpiui numatymas.*

IV priedas

Pesticidų naudojimo ir jų keliamo pavojaus mažinimo nacionalinių veiklos planų būtinieji elementai

Kokybiniai ir kiekybiniai uždaviniai:

- *tarpiniai pesticidų naudojimo ir jų keliamo pavojaus mažinimo, uždaviniai remiantis apdoravimo dažnio indeksu;*
- *uždaviniai, susiję su konkrečiomis tikslinėmis grupėmis arba naudojimu, pvz., su valstybės institucijomis, ūkininkais, plitimu kitokiais būdais;*
- *uždaviniai, susiję su pesticidų naudojimo mažinimu jautriose zonose;*
- *uždaviniai, susiję su laipsnišku pesticidų ir jų likučių pašalinimu iš gruntinių vandenų ir kitų aplinkos terpių;*
- *uždaviniai, susiję su problemomis keliančiais augalais ir (arba) regionais.*

Naudojimo rūšių kontrolė:

- *priemonės, užtikrinančios integruotojo kenkėjų valdymo praktikos diegimą;*
- *pesticidų naudojimo, pvz., prie geriamojo vandens šulinių arba pesticidams jautriose zonose (gamtos plotuose ir apsauginėse zonose) draudimų kontrolė;*
- *pesticidų naudojimo vietovėse, kuriose kyla didelis jų poveikio pavojus, pvz., prie mokyklų, parkuose ir kitose visuomeninės paskirties vietose, taip pat šalikelėse ir t. t., draudimų kontrolė.*

Mokslo tyrimai ir konsultavimas:

- *alternatyvių pesticidų naudojimui ne cheminių apsaugos būdų mokslo tyrimai;*
- *purškimo dažnumo mažinimo ir ne cheminių kenkėjų kontrolės būdų ir sistemų taikymo parodomosios programos;*
- *žemdirbystės patarėjų mokymai ne cheminių kenkėjų kontrolės būdų ir sistemų srityje;*
- *pesticidų naudojimo mažinimo, naudojant tinkamesnę purškimo įrangą, būdus ir technologiją, moksliniai tyrimai.*

Informacija, švietimas ir mokymas:

- *visų pesticidų purškėjų švietimas, apimantis informaciją apie pesticidų žalą sveikatai, taip pat apie ne cheminius kenkėjų kontrolės būdus ir sistemas;*
- *vadovas pesticidų purškėjams, pvz., dėl pesticidų sandėliavimo ir tvarkymo.*

Pesticidų purškimo įranga:

- *naudojamos įrangos techninė kontrolė.*

Finansinės priemonės:

- *finansinė parama, skirta integruotojo kenkėjų valdymo sistemos standartams ir praktikai įgyvendinti;*
- *finansinė parama, skirta kitoms pesticidų naudojimo mažinimo priemonėms įgyvendinti;*
- *platesniu mastu taikyti kompleksinio paramos susiejimo sistemą.*

V priedas

Bendrų ir konkrečioms žemės ūkio kultūroms nustatytų integruotojo kenkėjų valdymo kriterijų elementai

Integruotojo kenkėjų valdymo sistema apima bent jau šiuos kriterijus:

- a) *Su žalingais organizmais susijusiai profilaktikai ir (arba) naikinimui be kitų turėtų būti naudojamos šios priemonės:*
 - *kuo plačiau naudoti žemės ūkio kultūrų rotacijos sistemas, kad būtų pasiekta dirvos organizmų populiacijų pusiausvyra ir užtikrinta dirvos „sveikata“ ir taip būtų užkirstas kelias dirvoje gyvenančių kenkėjų masiniam atsiradimui ir nereikėtų naudoti jų naikinimui arba kitokių dirvai skirtų chemikalų;*
 - *kurti dirvos struktūrą, kuri prisidėtų prie žemės ūkio kultūrų sveikumo, pvz., didinti organinių medžiagų dalį dirvoje, riboti arimo gylį, užkirsti kelią erozijai, taikyti optimalias žemės ūkio kultūrų rotacijos sistemas;*
 - *naudoti tinkamas žemdirbystės technologijas (pvz., sėklos guoliavietės paruošimo, sodinimo (sėjimo) laiko ir tankumo, apsėjimo, tinkamo atstumo tarp augalų, konservuojamojo žemės dirbimo, higienos priemonių ir medžių genėjimo srityse);*
 - *auginti atsparias ir tolerancija pasižyminčias veisles ir naudoti sertifikuotas sėklas bei augalus;*
 - *subalansuotas tręšimas, atsižvelgiant į duomenis apie dirvoje jau esančias maistines medžiagas, dirvos struktūrą, kalkėtumą, taip pat laistymo ir sausinimo praktiką, kad būtų sumažintas dirvos imlumas kenkėjams ir ligoms. Turėtų būti vengiama laistymui naudoti gruntinį vandenį;*
 - *neleisti plisti kenkėjams per žemės ūkio įrangą (pvz., reguliariai valyti įrangą);*
 - *atitinkamų naudingųjų organizmų apsauga ir skatinimas, pvz., taikant suderintas augalų apsaugos priemones arba naudojant ekologinę infrastruktūrą dirbamuose laukuose arba už jų ribų, paliekant tam tikrą bendro laukų ploto dalį pūdytuoti, sėjant augalus, priviliojančius natūralius kenkėjų priešus.*
- b) *Žalingų organizmų stebėseną turi būti atliekama taikant tinkamus metodus ir procedūras. Stebėseną turėtų apimti mokliškai pagrįstas ir praktiškai taikytinas prognozės, išpėjimo ir diagnozės sistemas ir, jei reikia, konsultacijas su ekspertais, pvz., rekomenduojamais valstybės ir privačių konsultavimo tarnybų.*
- c) *Remdamasis stebėseną profesionalus naudotojas nusprendžia, ar reikia taikyti tiesiogines augalų apsaugos priemones, ir kada jas taikyti. Priimant sprendimą ypač svarbios mokliškai pagrįstos pakenkimo ribos. Jei šios regioninės pakenkimo ribos gali būti taikomos, į jas turi būti atsižvelgiama prieš naudojant augalų apsaugos nuo žalingų organizmų priemonę.*
- d) *Pirmenybė teikiama ne cheminėms augalų apsaugos priemonėms, o biologiniams, fiziniams ir kitiems ne cheminiams apsaugos būdams. Piktžolės turėtų būti ravimos*

arba naikinamos kitais ne cheminiais būdais, pvz., karščiu. Išimtyms galėtų būti taikomos tik ilgai trunkančio blogo oro laikotarpiais, kurių metu ravėjimas nėra tinkamas.

- e) Naudotina augalų apsaugos priemonė turi būti kuo labiau suderinta su naikintinių organizmų ypatumais ir turėti mažiausią šalutinį poveikį naudotojams, nenaikintiniems organizmams ir aplinkai, pvz., gali būti naudojami augalų ir medžių ekstraktai, mineralinės medžiagos, užkertančios kelią grybų augimui.*
- f) Naudodamas augalų apsaugos ir kitas priemones profesionalus naudotojas atsižvelgia į būtiną dozavimą, pvz., naudoja mažesnę medžiagų kiekį ir medžiagas naudoja rečiau arba apdoroja tik dalį teritorijos. Ypač atsižvelgiama, kad būtų pasiektas laukiamas kovos su kenkėjais rezultatas ir nepadidėtų žalingų organizmų atsparumas.*
- g) Jei žinoma, kad gali išsivystyti atsparumas augalų apsaugos priemonei, taigi reikės dažniau naudoti augalų apsaugos priemones arba naudoti didesnę jų kiekį, taikomos esamos strategijos, užkertančios kelią atsparumo atsiradimui siekiant, kad būtų išlaikytas augalų apsaugos priemonių veiksmingumas. Tai ypač apima įvairių veikimo mechanizmų veikliųjų medžiagų kaitymą.*
- h) Profesionalūs naudotojai registruoja visus augalų apsaugos priemonių naudojimo atvejus. Remdamiesi augalų apsaugos naudojimo ir žalingų organizmų stebėsenos rezultatais, jie tikrina, ar jų kovos su kenkėjais priemonės buvo sėkmingos.*